

SYSTÉM ZBERU KOMUNÁLNYCH ODPADOV obce Nesluša v roku 2017

Platné VZN č. 13/2015 nájdeš TU:

http://neslusa.sk/images/stories/vzn/VZN_2015-13_nakladanie_s_KO.pdf

Prílohu VZN č. 13/2015 nájdeš TU:

http://neslusa.sk/images/stories/vzn/VZN_2015-13_nakladanie_s_KO_P.pdf

Vypracoval a za správnosť a aktualizáciu Systému zodpovedá: doc. Ing. Jaroslav Král, CSc. – referát ŽP, december 2016

Čo sú **KOMUNÁLNE ODPADY (KO)**, pôvodca odpadu?

- ▶ ODPADY Z DOMÁCNOSTI vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb (členov domácnosti),
- ▶ odpady podobných vlastností a zloženia, ktorých pôvodcom je PRÁVNICKÁ OSOBA alebo FYZICKÁ OSOBA – PODNIKATEĽ,
- ▶ ODPADY Z NEHNUTEĽNOSTÍ slúžiacich fyzickým osobám NA ich INDIVIDUÁLNU REKREÁCIU, tzn. zo záhrad, chát, chalúp, alebo NA PARKOVANIE ALEBO USKLADNENIE VOZIDLA používaného pre potreby domácnosti,
- ▶ komunálnymi odpadmi sú aj všetky ODPADY VZNIKAJÚCE V OBCI PRI ČISTENÍ VEREJNÝCH KOMUNIKÁCIÍ A PRIESTRANSTIEV, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce, a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorína v majetku obce alebo v správe obce a ďalšej zelene na pozemkoch fyzických osôb.

Každý obyvateľ našej obce vyprodukuje ročne viac ako 200 kg KO – v obci tak vznikne 650.000 kg odpadov, s ktorými treba **rozumne nakladať**.

Za **rozumné nakladanie s KO** treba považovať jeho **dôsledné triedenie** u všetkých **pôvodcov odpadu** (domácnosti, podnikateľské subjekty, organizácie so sídlom v obci).

To, čo zostane po vytriedení zložiek KO je **zmesový komunálny odpad**, ktorý končí na skládke odpadu – to je **NEROZUMNÉ NAKLADANIE** s KO. V súčasnosti od každého jedného obyvateľa obce sa na skládku vyvezie 167 kg za rok. Koľko KO končí na brehoch Neslužanky alebo vo voľnej prírode či spálením v ovzduší sa dá len odhadnúť - je to 'zločin' proti prírode a krajine, v ktorej žijeme a 'zločin' voči sebe samým lebo dochádza k ohrozeniu ľudského zdravia a živých a neživých zložiek životného prostredia.

Čo je TRIEDENÝ ZBER; ZLOŽKA KO?

- **Triedený zber komunálnych odpadov (KO)** je cieľavedomá činnosť, pri ktorej sa oddelene zbierajú zložky komunálnych odpadov. Činnosť triedenia KO vykonávajú domácnosti a všetci pôvodcovia odpadu, teda aj podnikatelia a organizácie v obci. Triedime jednotlivé **zložky** KO.
- **Zložka KO** je časť odpadu, ktorú možno mechanicky oddeliť a zaradiť ako samostatný druh odpadu. Zložka komunálneho odpadu sa považuje za vytriedenú, ak neobsahuje iné zložky komunálneho odpadu, ktoré možno zaradiť ako samostatné druhy odpadov. **Pamätaj, že každý je povinný KO triediť na samostatné druhy** (zložky) a do doby zberu vyhlásenej obcou zhromažďovať a chrániť pred odcudzením alebo zneužitím a nepriaznivým vplyvom odpadu na ľudské zdravie a životné prostredie.

Ktoré **ZLOŽKY KO** v obci **TRIEDIME?**

- **OBALOVÝ MATERIÁL:** plasty, sklo, viacvrstvové nápojové obaly („tetrapak“), papier, kovové obaly,
- **ELEKTROODPAD:** veľké a malé elektrospotrebiče, svetelné zdroje, batérie a akumulátory, elektroniku, počítače a pod.,
- **ODPAD S OBSAHOM NEBEZPEČNÝCH LÁTOK** z domácností,
- **OBJEMNÝ ODPAD (OO)** a **DROBNÝ STAVEBNÝ ODPAD (DSO)** z domácností,
- Použité **JEDLÉ OLEJE A TUKY** z domácností,
- Nespotrebované humánne a veterinárne **LIEKY** z domácností,
- Nepotrebné **ŠATSTVO, ODEVY A OBUV** z domácností,
- **BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝ KOMUNÁLNY ODPAD (BRKO)**,

Vyššie uvedené zložky (samostatné druhy) KO
NEPATRIA do nádob na zmesový KO!

Pravidlá zberu **PLASTOV** a **VIACVRSTVOVÝCH NÁPOJOVÝCH OBALOV**

- **Plastami** sa rozumejú najmä nápojové PET fľaše, igelitové a mikroténové vrecká a tašky, fólie a polystyrén z obalov výrobkov. **POZOR:** Zberovým plastom nie je a do vriec s plastami neukladaj: novodurové odpadové rúrky a plastové obaly od nebezpečných látok, najmä od motorových olejov, chemikálií a farieb.
- **Viacvrstvom nápojovým obalom** sa rozumejú najmä kompozitné obaly od mliečnych výrobkov a džúsov - zber tejto zložky KO začal v apríli 2016; zamysli sa či tento nebezpečný odpad nespáľuješ!
- Plasty a viacvrstvomé nápojové obaly sa v domácnostiach zhromažďujú do 120 l vriec a **v pravidelnom intervale 1 krát mesačne** (12 x ročne) sa obcou zberajú a zberovou spoločnosťou odvádzajú na ďalšie spracovanie; jedná sa o kalendárový zber, deň zberu je uvedený v Harmonograme zberu KO, zverejnenom na webe obce a úradnej tabuli. **Pamätaj, že** plasty a viacvrstvomé nápojové obaly nepatria do nádob na zmesový komunálny odpad; je zakázané ich spaľovanie vo vykurovacích zariadeniach domácností alebo v prírode.
- Objem plastového alebo viacvrstvomého obalu treba pred uložením do vreca podstatne zmenšiť stlačením alebo zošliapnutím; väčšie kusy polystyrénu z obalov treba rozdeliť rozrezaním alebo zlomením na menšie kusy. Vrecia s odpadom treba po naplnení vhodne uzatvoriť, zaviazať alebo zalepiť.
- **Pamätaj, že** vrece s odpadom môžeš vyložiť na verejné priestranstvo najskôr o 17:00 hod v deň predchádzajúci dňu zberu/zvozu odpadu – uváž, že tvoje vrece môže pôsobiť neesteticky alebo vytvárať prekážku v cestnej premávke.

Pravidlá zberu **SKLA, PAPIERA** a **KOVOV**

- **SKLO, PAPIER A KOVY** - triedime/zberáme do 1100 l kontajnerov s **nepretržitou dostupnosťou na 10. miestach obce**; kontajnery sú farebne rozlíšené. **Pamätaj, že** sklo, papier a kovy nepatria do nádob na zmesový komunálny odpad.
- **Sklom** sa rozumejú najmä nevratné alebo poškodené vratné obaly zo skla, sklenené nádoby, tabuľové sklo a sklenené črepy – používame **zelené kontajnery**. **POZOR:** Zberovým sklom nie je a do zelených kontajnerov sa nevhadzuje: porcelán, keramika, autosklo, zrkadlá, TV obrazovky.
- **Papierom** sa rozumejú najmä noviny, časopisy, kancelársky papier, reklamné letáky, krabice, kartóny a papierové obaly – používame **modré kontajnery**. **POZOR:** Zberovým papierom nie je a do modrých kontajnerov sa nevhadzuje: mokrý, mastný alebo znečistený papier, asfaltový a dechtovaný papier, použité plienky a použité hygienické potreby.
- **Kovmi** sa rozumejú najmä kovové obaly, konzervy, nápojové plechovky, menšie kovové výrobky alebo súčiastky alobal – používame **červené kontajnery**. **POZOR:** Zberovým kovom nie je a do červených kontajnerov sa nevhadzujú: kovové obaly kombinované s iným materiálom (napr. tuby od zubnej pasty a kozmetiky) alebo plechovky so zvyškami farieb či chemikálií. V prípade, že domácnosť alebo iný pôvodca odpadu vyprodukuje väčšie množstvo nápojových plechoviek, tieto môže ukladať do 120 l plastových vriec a odovzdávať 1x mesačne pri zbere viacvrstvovým nápojových obalov.

Pravidlá zberu **ELEKTROODPADU**, vrátane zdrojov osvetlenia, batérii a akumulátorov

- ▶ **Elektroodpadom** sa rozumie elektroodpad, pochádzajúci z domácností a z obchodných, priemyselných a od inštitucionálnych pôvodcov odpadu, pričom je svojím charakterom a množstvom podobný elektroodpadu, ktorý pochádza z domácností. Elektroodpadom sú najmä malé a veľké elektrospotrebiče (napr. práčky, chladničky, sporáky, mixéry), elektrické náradie (napr. vŕtačky), počítače a ich príslušenstvo, mobilné telefóny, tablety a pod. **Zdrojmi osvetlenia** z domácností sú najmä použité žiarovky, žiarivky a výbojky. **Batérie a akumulátory** z domácností sú použité prenosné batérie a akumulátory spotrebičov a zariadení a použité automobilové batérie a akumulátory. Elektroodpad, zdroje osvetlenia, batérie a akumulátory sú odpadom obsahujúcim nebezpečné látky, ktoré môžu poškodzovať ľudské zdravie a životné prostredie.
- ▶ Zber elektroodpadu, zdrojov osvetlenia, batérií a akumulátorov z domácností zabezpečuje obec kalendárovým zberom v intervale 2 krát ročne v mesiacoch **apríl a september**. Podrobnosti zberu určuje Harmonogram zverejnený na webe obce a úradnej tabuli. **Pamätaj, že** elektroodpad, zdroje osvetlenia, batérie a akumulátory nepatria do nádob na zmesový komunálny odpad.

Pravidlá zberu **NEBEZPEČNÉHO ODPADU**

- **Nebezpečným odpadom** je odpad, ktorý obsahuje látky nebezpečné pre ľudské zdravie a životné prostredie; je to najmä odpadový automobilový olej, farby a riedidlá pochádzajúce z domácností.
- Obec zabezpečuje zber nebezpečných odpadov z domácností kalendárovým zberom v intervale 2 krát ročne v mesiacoch **apríl** a **október**. Zberným miestom je obecný úrad. Podrobnosti zberu určuje Harmonogram zverejnený na webe obce a úradnej tabuli. **Pamätaj, že** nebezpečný odpad nepatrí do nádob na zmesový komunálny odpad.

Pravidlá zberu OO a DSO

- **Objemným odpadom** (OO) z domácností sa rozumie najmä vyradený nábytok, posteľné matrace, rošty, žalúzie apod.
- **Drobným stavebným odpadom** (DSO) z domácností je odpad z bežných udržiavacích prác na nehnuteľnosti (dome, budove, spevnenej ploche) vykonávaných fyzickou osobou alebo pre fyzickú osobu, za ktorý sa platí miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.
- Zber DSO a OO obec zabezpečuje kalendárovým zberom v období mesiacov **apríl – október** v intervale 1 krát mesačne; v období november – marec sa zber nevykonáva. Podrobnosti zberu sú uvedené v Harmonograme zverejnenom na webe obce a úradnej tabuli. **Pamätaj, že** OO a DSO nepatrí do nádob na zmesový KO.
- Zberovým miestom pre DSO a OO sú veľkokapacitné kontajnery umiestnené nad obecným úradom. Ak je množstvo DSO väčšie ako 4000 kg, môže pôvodca odpadu požiadať o krátkodobé pristavenie veľkokapacitného kontajnera na pozemok, ktorého je vlastníkom, správcom alebo nájomcom.

Pravidlá zberu **JEDLÝCH OLEJOV A TUKOV, LIEKOV, ŠATSTVA, ODEVOV a OBUVI**

- ▶ Zber použitých jedlých olejov a tukov a nespotrebovaných humánnych a veterinárnych liekov z domácností je zabezpečený v intervale 2 krát ročne v mesiacoch **marec** a **september**. Zberovým miestom je obecný úrad. Podrobnosti zberu určuje Harmonogram. **Pamätaj, že** použité jedlé oleje a tuky a nepotrebné humánne alebo veterinárne lieky nepatria do verejnej kanalizácie.
- ▶ Zber použitého šatstva, odevov a obuvi je zabezpečený nepretržite kontajnermi umiestnenými v centre obce (parkovisko pri cintoríne). Do kontajnerov sa môže ukladať iba čisté a suché šatstvo, odevy a obuv; vložením do igelitového vreca sú chránené pred znehodnotením vodou alebo vlhkosťou. **Pamätaj, že** nepotrebné šatstvo, odevy a obuv slúži na humanitárne účely, najmä pre ľudí odkázaných na takúto pomoc; poškodené, znečistené alebo zničené veci patria do nádob na zmesový KO, pritom sa nesmú spaľovať v domácnostiach alebo v prírode.

Pravidlá zberu **BRKO**

- **Biologický rozložiteľný komunálny odpad (BRKO)** je všeobecne biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad, parkov a verejných priestranstiev, odpad z potravín a kuchynský odpad z domácností, reštaurácií, zo stravovacích a z maloobchodných zariadení. Jedná sa tiež o zhodnotiteľný odpad zo záhrad rodinných domov, tzn. zvyšky rastlín, rozdrvené konáre, lístie stromov, zhnité alebo poškodené ovocie, papierové kartóny, piliny atď.
- BRKO tvorí až 50% komunálneho odpadu. Domácnostiam v rodinných domoch sa odporúča používať vlastné kompostéry. **Pamätaj, že** BRKO nepatrí do nádob na zmesový KO, ani sa nesmie spaľovať v domácnostiach alebo v prírode.
- **Aký veľký kompostér potrebuješ?**
 - 100 litrov na osobu + 100 litrov na každých aj začatých 100 m² plôch nehnuteľností (záhrady, zastavané plochy a nádvoría)
 - *Príklad:* Domácnosť má 5 členov = 500 litrov a hospodári na ploche nehnuteľností 950 m² = 1000 litrov, potom veľkosť/objem kompostéra či kompostérov = minimálne 1500 litrov.

Pravidlá zberu **ZMESOVÉHO KO** - to, čo zostane po vytriedení!

- Zmesový KO je to, čo zostane po vytriedení jednotlivých zložiek odpadu. **Pamätaj, že** do nádob na zmesový KO nepatrí sklo, papier, kovy, plasty, tetrapaky, elektroodpad, svetelné zdroje, batérie, akumulátory, nebezpečný odpad, OO, DSO a BRKO.
- Obec zabezpečuje zber a zvoz zmesového KO **v pravidelnom intervale 1 krát za 14 dní** (26 x za rok) prostredníctvom zberovej spoločnosti (T+T). Deň zberu je uvedený v Harmonograme zverejnenom na webe obce a úradnej tabuli.
- Zmesový KO zhromažďujú domácnosti a ostatní pôvodcovia odpadu v predpísaných plastových nádobách o objeme 80 l, 120 l, 140 l, 240 l alebo 1100 l. Na popol zo spaľovania tuhých palív sa používajú kovové 110 l nádoby.
- **Zberová spoločnosť a obec sú oprávnené neprevziať odpad z nádoby, ktorá je**
 - **preplnená alebo nadmerne zaťažená,**
 - **obsahuje zložky odpadu, ktoré sú v obci predmetom triedeného zberu,**
 - **je bez označenia súpisným číslom nehnuteľnosti pôvodcu odpadu,**
 - **nie je pristavená na verejné priestranstvo dostupné vozidlu zberovej spoločnosti.**
- **Pamätaj, že** nádobu na zmesový KO môžeš pristaviť na verejné priestranstvo najskôr o 17:00 hod v deň predchádzajúci dňu zberu/zvozu odpadu a vyprázdnenú odviešť najneskôr do 17:00 hod dňa zberu/zvozu – uváž, že **tvoja nádoba môže pôsobiť neesteticky alebo vytvára prekážku v cestnej premávke.**

Hlavná úloha samosprávy obce do r. 2020: **ZNÍŽENIE množstva ZMESOVÉHO KO o 50%**

- V r. 2015 sme vyprodukovali 545 ton ZKO, t. j. 173 kg/obyv.
- V r. 2016 očakávame produkciu 527 ton ZKO, t. j. 167 kg/obyv., resp. 511 l/obyv.
- **V r. 2017 treba znížiť produkciu ZKO na úroveň 150 kg/obyv., resp. 459 l/obyv.**
- V r. 2018 a 2019 treba znížiť produkciu ZKO na úroveň ??? (určí a opatrenia zabezpečí Obecné zastupiteľstvo v Programe odpadového hospodárstva obce na r. 2016-2020)
- **V r. 2020 treba dosiahnuť produkciu ZKO na úrovni 83,5 kg/obyv., resp. 256 l/obyv.**
- Ukazovateľ množstva ZKO na obyvateľa je **štandard zberu ZKO na osobu a rok**; množstvo v kg je merateľné aj v litroch, **1 kilogram = 3,0612 litrov.**
- Príklad: ak domácnosť má 4 osoby, môže v r. 2017 vyprodukovať 600 kg ZKO, tzn. 1837 l. Ak používa nádobu o objeme 120 l, môže odovzdať 15,3 (plných) nádob za rok; ak pristavuješ nádobu k zberu 26x za rok, nádoba môže byť v priemere zaplnená na 59 %. Ak tvoja domácnosť vyprodukuje viac, mala by si priplatiť. Ak by vyprodukovala menej – **domácnosť dôsledne triedi**, máš plné právo na spravodlivé spoplatnenie lebo produkcia ZKO z tvojej domácnosti je presne merateľná.
- *Poznámka:* o spoplatnenie verejnoprospešnej služby obce na úseku komunálneho odpadu sa postaralo zastupiteľstvo schválením VZN o miestnom poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad. Ak by si mal problém so spravodlivým a účinným spoplatnením tejto služby obce, obráť sa na komisiu finančnú a sociálnu zastupiteľstva alebo komisiu PLVH a ŽP alebo referát miestnych daní a miestnych poplatkov obecného úradu.

Náš rozumný **CIEĽ** – dôsledné **triedenie KO**

